

אלוף (מיל) יעקב עמידרור במועדון השבבים הישראלי צילם: שמואל אוסטר

מפגש מועדון השבבים הישראלי התמקד הפעם בחרם על מוצרים ישראליים בעקבות מבצע צוק איתן. המסקנה הכללית של כל הדוברים היתה שמבצע צוק איתן הסתיים בנצחון ישראלי מוחץ במישור הצבאי, אך בכשלון כואב במישור התודעתי, פניה של ישראל הושחרו בעולם בידי גורמים אנטי ישראליים, שבמסווה של ארגוני זכויות אדם דורשים להחרים תוצרת ישראלית כלשהיא (לא רק זו המיוצרת בשטחים).

"אז ניצחנו? מצבה המדיני/בטחוני של ישראל לאחר "צוק איתן"

האלוף במיל יעקב עמידרור, לשעבר ראש המטה לבטחון לאומי וכיום חוקר במכון בגין-סאדאט באוניברסיטת בר-אילן תיאר את ההיבט הבטחוני: "מספר אירועים שהתרחשו בעשורים האחרונים של המאה ה-20 ובתחילת המאה ה-21 הובילו לשינוי אסטרטגי במזרח התיכון. ההשתלטות של חומיני על איראן והפיכת השיעים לכוח חשוב, ובפעם הראשונה בעידן המודרני, שמדינה מנוהלת באמצעות חוקי דת, אירוע חשוב נוסף הוא הנצחון של הטליבן על הרוסים באפגניסטן, כשהסונים מרגישים שאם ניצחו אחת משתי המעצמות הגדולות הם יכולים לנצח כל אחד בעולם, דבר שהוביל להקמת אלקאעידה ולאירועי 11 בספטמבר. האירוע החשוב השלישי הוא האביב הערבי שאינו אביב כלל."

"התוצאה היא מחיקת תוצאות החלוקה הקולוניאלית שנוסדו הסכם סייקס פיקו. האביב הערבי שבר את המסגרות המדיניות ומתוך זה יצאו כל הגורמים שדוכאו: המשפחה, השבט, הכת, הדת. לוב מתפרקת, מאבק דמים בין כיתות בסוריה ובין עדות בעיראק. השיעים בתימן שועטים לעבר צנעה. לתוך כל זה, העובדה שהאמריקנים הפילו את סדאם חוסין – עריץ מקומי ערבי, לקחו מתוך עיראק את מוסרות הברזל שהחזיקו את השיעים, הסונים והכורדים. כדי להמחיש כמה האיסלם טבוע בליבם של התושבים, כאשר התקיימו שלוש מערכות בחירות דמוקרטיות האחים המוסלמים ניצחו - ברשות הפלשתינית ב-2006, אצל המצרים ב-2011 ובטורקיה מספר פעמים בעשור האחרון."

"בתוך כל זאת עומדת מדינת ישראל מול הכוחות האיסלמיים שהורגים אחד את השני והם מאוחדים בשני דברים בתפיסת העולם הבסיסית שהאיסלם הוא הפתרון ותמיד משתפים פעולה מול הזרים. המלחמה בעזה היתה חשובה משום שהיא העמידה אותנו מול ארגון סלפי חיצוני שהיתה לו תחושה שמצא את השיטה להלחם בישראל – 4,000 רקטות, מנהרות התקפיות ומבצעים מיוחדים, הם חשבו שהם יצליחו להכריע את ישראל כדי שתשנה את היחס לעזה. המלחמה לא שינתה דבר במצבה של עזה."

"המבצע הצטיין בכך שהדרג המדיני נתן הצעות ברורות לצבא, לא לכבוש את עזה אלא לחסל את המנהרות ולהביא למלחמה כזו שחמאס יתקיים אבל יהיה לנו הסדר. ישראל עשתה מאמצים כדי לא

לפגוע בחפים מפשע ברמה שאף אחד בעולם לא עשה. צה"ל הוכיח שיצא מטרואמת לבנון. היתה עמידה מאוד חזקה של דעת הקהל הישראלית מאחורי החלטות הממשלה והצבא וזה התאפשר בזכות ההתנהגות הטובה של משפחות שלושת החטופים והעובדה שעשינו הכל כדי שלא תפרוץ מלחמה והצד השני לא איפשר למנוע אותה."

(בתמונה ד"ר רפי מן. צילום: שמואל אוסטר)

תדמיתה של ישראל בראי התקשורת העולמית בעקבות מבצע צוק איתן

בעוד במישור הצבאי ישראל ניצחה, היא ספגה מכות קשות במישור ההסברתי. חוקר התקשורת ד"ר רפי מן מאוניברסיטת אריאל אמר כי בעוד בארה"ב היתה תמיכה די גדולה בישראל לאורך כל המבצע, באירופה המצב שונה, העיתונים הבריטים הנפוצים פרסמו כותרות ענק ותמונות המעידות על טבח בבית ספר בעזה, וילדים שנהרגו על החוף. גם שפיגל הגרמני הראה משפחה שנפגעה. וכך נוצרה תמונה לפיה ישראל מפעילה את העוצמה האדירה שלה מול בתים אזרחיים.

"עיתון DeMorgeb בבריסל כיסה את העמוד הראשון בשמות ובגילאים של הילדים הפלסטינים שנהרגו בעזה (מה שמכונה דטה ג'ורנליזם). אבל אף אחד לא סיפר את האמת ודובר צה"ל העביר אותה בזמן אמת, לדוגמה ש-100 רקטות שנורו מתוך עזה פגעו בתוך שטחי הרצועה. "ד"ר מן ציין כי דובר צה"ל בשפה האנגלית פעל ברמה בינלאומית (בעברית הם צריכים ללמוד מהמחלקה האנגלית).

"הבעיה העיקרית של ישראל היא שהיא חיה במציאות של מלחמה אסימטרית, מדינה שנלחמת מול ארגון טרור שנטמע באוכלוסיה אזרחית. הבעיה השניה היא נרטיבים שהתפתחו במרוצת השנים, פרקטיקות עיתונאיות וגם השפעה אנטישמית. וכך הפכנו מדוד במלחמת ששת הימים לגולית היום והפלשתינאים הם האנדרדוג."

"בעיה נוספת הפער בין המילה לתמונה. ישראל העבירה טיעונים מילוליים. הצד הפלשתיני יוצג על ידי תמונות. התמונה היא בעלת השפעה חזקה יותר והיא מתחברת לממדים הרגשיים – רחמים, חמלה, הזדהות, והיא מרכיב מרכזי ובולט באמצעי התקשורת." "הבעיה העיקרית היא במסגור התקשורתי של הסכסוך הישראלי ערבי - המסגרת הפרשנית שמתווה את בחירת העובדות והצגתן." בזה, הוא סיכם, ישראל לא זוכה להצלחה.

{loadposition content-related}